

СТАНОВИЩЕ

ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“

В НАУЧНА ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.1. ФИЛОЛОГИЯ (Славянски езици. Съвременен руски език – Фразеология)

Кандидат: **гл. ас. д-р Елена Кирилова Раденкова**

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед № РД 38–196 от 25.04.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“. Процедурата напълно съответства на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на СУ и включва всички предвидени в него документи.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обнародван в ДВ № 24 от 17.03.2023 г.

1. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Документи за участие в конкурса е подал един кандидат – **гл. ас. д-р Елена Кирилова Раденкова**, която, както може да се види от приложената справка, отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Е. Раденкова е завършила специалността Руска филология в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1984 г. с придобита квалификация „магистър“. Има втора специалност Българска филология.

В Катедрата по руски език работи като асистент от 1991 г., като главен асистент – от 2017 г.

През 2015-2016 г. е била докторант на самостоятелна подготовка към катедрата, а през 2016 г. е получила научната степен „доктор“ след успешно защитена дисертация на тема “Игрови трансформации на паремии и прецедентни изказвания в заглавията в руските печатни медии“.

Е. Раденкова е преподавала няколко научни дисциплини: **в ОКС бакалавър** – практически руски език (първа – четвърта част); лекционни курсове по превод на фразеология и превод на текстове от сферата на туризма; **в ОКС магистър** – преводачески практикум, практически курс по

руски език, превод за неспециалисти, практикум по руски език (I част), практикум по руски език (II част).

С цел повишаване на квалификацията Е. Раденкова е била на специализация в Москва и е участвала в методически курсове, организирани от различни институции, както и в курсове по английски и полски език.

Важна част от работата на Е. Раденкова е участието в пет научни проекта – един международен, три университетски и един факултетски.

Специално ще отбележа и работата на Е. Раденкова в помощ на средното училище, която аз намирам за много важна за един университетски преподавател. Тя е била съставител, проверител и експерт в ДЗИ по руски език, както и съставител и проверител в Националната ученическа олимпиада по руски език.

2. НАУЧНА И НАУЧНО-ПРИЛОЖНА РАБОТА

За участие в конкурса Е. Раденкова е представила 2 монографии, 38 статии и 4 учебни помагала.

Основен труд в конкурса за доцент е монографията „Русская образная фразеология сквозь призму перевода“ (С., 2023, издат. „Парадигма“, 250 с., ISBN 978-954-326-505-3).

Цел на представената монография е да се анализират образните руски фразеологизми и техните съответствия при превод на български език. Разнообразният и актуален материал за анализ е от художествения стил и е извлечен от съвременни романи и техните преводи. Комплексната изследователска методология на авторката обединява контекстно-ситуационния анализ, компонентния анализ, анализ на речниковите дефиниции и др. Тя позволява да се покажат зависещите от различни фактори преводачески стратегии, обединени от стремежа да се съхрани емоционалното въздействие на оригинала в текста на превода.

Теоретичната база на монографията е достатъчно сериозна и обоснована. Списъкът на използваната литература, включващ трудове на български и руски език, както и на трудове на други езици, е впечатляващ. Той показва сериозно навлизане в темата, която, както знаем, е предмет на активно описание, в това число в съпоставителен аспект.

Ще отбележа и практическата стойност на изследването, тъй като всеки преподавател по чужд език се сблъсква непрекъснато с

необходимостта от описание на фразеологизмите като важна част от лексикалната система на езика, изискващи адекватен анализ и превод.

Представеният в монографията материал може да има широко приложение – не само в практическото преподаване на руски език, но и в теорията и практиката на превода, в теоретичните курсове по лексикология и фразеология, в това число съпоставителни, при съставянето на двуезични речници.

Монографията „Игровые трансформации паремий и прецедентных высказываний в заголовках российских печатных СМИ“ (С., 2023, издат. „Парадигма“, 385 с., ISBN 978-954-326-500-8) се базира на докторската дисертация на Е. Раденкова и не е предмет на оценка в настоящето становище. Въпреки това ще отбележа, че това е много сериозен и интересен труд, посветен на актуална не само за русистиката тема, рядко изучавана от български автори. В него има задълбочен анализ на игровите преобразования на паремии и прецедентни изказвания, усилващи емоционално-експресивното въздействие на медийния текст.

Представените за конкурса 38 статии (2 от тях в съавторство) са обединени тематично и са посветени на фонетиката, на методиката, на фразеологичните и прецедентните единици.

Статиите са включени в авторитетни научни списания и сборници, издадени в различни градове на България и Русия.

Отбелязвам също, че цитиранията на статиите на Е. Раденкова също са в работи, включени в научни списания и сборници, издадени в различни градове на България и Русия.

Медийният текст и средствата за експресивност в него са тема на 17 статии, включени от авторката в първата тематична група разработки. Познавам голяма част от статиите, посветени на фразеологизмите и прецедентните единици в руските медии, и мога да кажа, че те са актуални, анализират интересен материал и са определен принос в българската русистика.

Оценявам също важноста на разработките, свързани с методиката на преподаването на руски език, която би трябвало да бъде предмет на внимание за всеки преподавател по чужд език.

Като преподавател по различни дисциплини от практическия курс не мога да не оценя високо и учебните помагала на Е. Раденкова, написани в съавторство с колеги от катедрата, и ползата от тях за настоящите и бъдещи студенти-русисти.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Оценявам високо научните и приложни приноси в представените за конкурса монографии, статии и помагала на Е. Раденкова, която е опитен и отдаден на работата си преподавател в редица практически и теоретични курсове.

Смятам, че д-р Елена Кирилова Раденкова напълно заслужено може да получи академичната длъжност „доцент“ в научна област 2. Хуманитарни науки, Професионално направление 2.1. Филология (Славянски езици. Съвременен руски език – Фразеология) и като член на научното жури убедено ще гласувам за това.

Дата: 15.06.2023 г.

проф. д-р Лиляна Михайлова ЦОНЕВА

гр. Велико Търново